

KLASSPEL

unicef
samen voor
kinderen

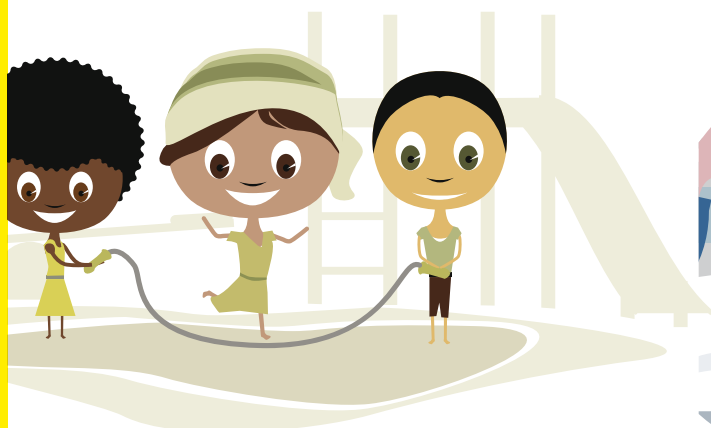
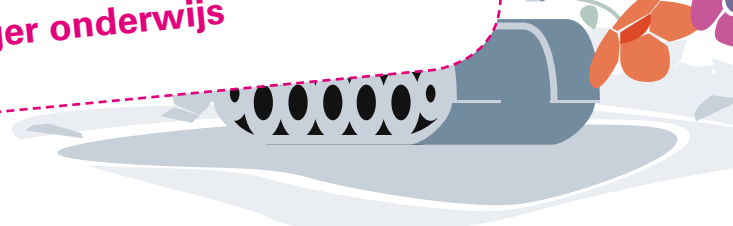

DE RECHTENVERKENNERS

Klasspel rond kinderrechten

voor de derde graad
lager onderwijs

INTRODUCTIE

Dit leuk en dynamisch klasspel vormt de perfecte inleiding op het werken rond kinderrechten. In drie lestijden krijgen jij en je leerlingen een speelse introductie op wat kinderrechten zijn, op welke manier ze tot uiting komen en hoe ze al dan niet worden gerespecteerd in verschillende landen en situaties. Want alle kinderen wereldwijd hebben allemaal dezelfde rechten!

De opdrachten zijn gelinkt aan de vakspecifieke en vakoverschrijdende eindtermen. Je vindt deze op pagina 6.

Wil je na dit spel dieper ingaan op kinderrechten (wat een absolute aanrader is), dan vind je op onze website (www.unicef.be/klaspel) een compleet uitbreidingspakket met interessante opdrachten naar keuze.

VEEL SPELPLEZIER!

De educatiedienst van UNICEF België

Er is heel weinig voorbereiding nodig, je hoeft enkel het spelmateriaal klaar te leggen en je kan het spel starten:

- Haal het **MIDDENKATERN 'BIJLAGEN'** (de pagina's met de blauwe rand) uit deze handleiding. Daarin zitten alle bladen die je nodig hebt om uit te hangen of te verdelen.
- Hang de **KINDERPORTRETEN** in de klas (aan het bord, aan de muur...)

- Onder elk kinderportret hang je een **RECHTENROOSTER**. Dit rooster vind je één keer in bijlage. Neem 5 kopies.

➤ **Neem de vier bladen met de KINDERRECHTEN.**

Knip de kinderrechten uit en hang de stroken in de klas.

KINDERRECHTEN

Knip knip knip Knip uit en hang in de klas.

Je hebt het recht op een eigen mening.

Je hebt het recht op een eigen naam en nationaliteit.

Je hebt het recht om beschermd te worden tegen kinderarbeid.

Je hebt het recht op gezonde voeding en een goede gezondheid.

Je hebt recht op een plek om je thuis te voelen.

Vluchtelingenkinderen hebben recht op speciale bescherming.

Je hebt het recht om te spelen.

Je hebt het recht op onderwijs.

Je hebt het recht om beschermd te worden tegen geweld, misbruik en uitbuiting.

Kinderen met een beperking hebben recht op speciale verzorging en bescherming.

Je hebt het recht op vrijheid.

Je hebt het recht om beschermd te worden tegen oorlog.

➤ **Er is een blad met 12 vakjes (kinderrechten in het klein).**

Kopieer dit blad 5 keer, knip de vakjes uit en leg ze door elkaar met de afbeelding naar beneden in een doos.

KINDERRECHTEN

Je hebt het recht op een eigen mening.

Je hebt het recht om beschermd te worden tegen kinderarbeid.

Je hebt het recht op gezonde voeding en een goede gezondheid.

Je hebt recht op een eigen naam en nationaliteit.

Je hebt recht op onderwijs.

Kinderen met een beperking hebben recht op speciale verzorging en bescherming.

Je hebt het recht om beschermd te worden tegen geweld, misbruik en uitbuiting.

Je hebt het recht om te spelen.

Je hebt het recht om beschermd te worden tegen oorlog.

Vluchtelingenkinderen hebben recht op speciale bescherming.

Je hebt het recht op vrijheid.

Je hebt het recht op een plek om je thuis te voelen.

5 kopies

➤ **Kopieer ook vijf keer:**

OPDRACHT 2
zoek de 7 verschillen

De twee kamers zien er hetzelfde uit, maar zijn niet hetzelfde. Duid de 7 verschillen aan met een liniaalje.

OPDRACHT 3
Geef ons een thuis

Verbind elk kind met de vlag van zijn of haar land. Geef hen een thuis!

OPDRACHT 8
Vrijheid, blijheid

Soek uit Noord-Korea heeft niet de vrijheid om te gaan en staan waar zij wil. Leid haar naar de vrijheid, maak haar blij!

5 kopies

5 kopies

5 kopies

Het blad met de twee tekeningen van de KINDERKAMER.

Het blad met de FIGUREN en de LANDEN.

Het blad met het LABYRINT.

➤ **Verder heb je nodig:**

- Vijf lijmstiften.
- Blanco bladen voor alle leerlingen.
- Stiften of potloden voor alle leerlingen.
- Vijf balpennen.
- Pennenzakken.
- Een lege boekentas of lege papiermand.
- Vijf gommen, potloden, balpennen, fluostiften en latten.
- Vijf papiertjes. Schrijf op elk papiertje een van de volgende zinnen:
 - » Water halen
 - » Kleren maken
 - » Koeien melken
 - » Vissen vangen
 - » Eten maken
- Blinddoek + lat.
- Iets om de tijd te meten: chronometer, horloge...

DOEL VAN HET SPEL

De leerlingen moeten twaalf verschillende papiertjes met kinderrechten verzamelen om bij hun figuur te kleven.

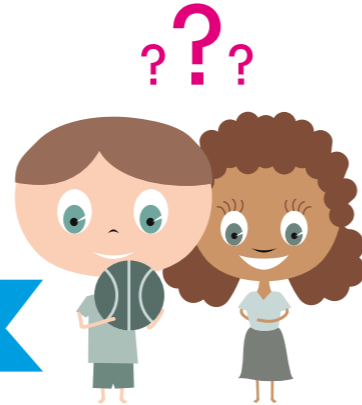
Op die manier zorgen zij ervoor dat alle kinderen alle rechten krijgen.

DUUR VAN HET SPEL

Voorzie drie lestijden.
De voorbereiding valt hier buiten.

HOE SPEEL JE HET SPEL?

1. Verdeel de klas in **VIJF TEAMS**.
2. Geef een korte **INLEIDING**: dit is een spel over kinderrechten, al spelend gaan we leren wat kinderrechten zijn, welke rechten er zijn, waarom zij bestaan enzovoort. Voorlopig hoeven de leerlingen hier niets meer over te weten.
3. Er zijn vijf figuren (stel ze met foto en naam even voor aan de klas, maar verklap hun verhaal nog niet). Elk team gaat 'spelen' voor een figuur door twaalf kinderrechten te verzamelen.
4. Laat elk team een **FIGUUR** kiezen. Hang de figuren op een goed zichtbare plaats, en geef elke groep de naam, de leeftijd en het land van hun figuur. Het verhaal van de figuur verklap je nog niet.
5. Toon de **RECHTENROOSTERS** en hang die bij de figuren.
6. De kaartjes (5 x 12) met **KINDERRECHTEN** liggen in een doos vooraan in de klas.
7. De teams moeten nu **TWAALF OPDRACHTEN** doen. Bij elke opdracht kunnen zij een recht winnen.
8. Je leest de opdracht voor, geeft elk team het nodige materiaal (indien van toepassing) en geeft hen de tijd om de opdracht te doen. De tijdlimiet staat bij elke opdracht.
9. Ook de oplossing wordt vermeld. Het is niet de bedoeling heel streng te zijn over het resultaat. Wat telt is dat iedereen meedoet. Besteed er daarom aandacht aan dat binnen elk team alle leerlingen meespelen. Spoor kinderen die op de achtergrond blijven aan om ook mee te doen, de opdrachten zijn leuk en helemaal niet moeilijk. Het is vooral de bedoeling dat iedereen plezier beleeft aan het spel en dat er wordt samengewerkt.

10. De teams die de opdracht goed hebben gedaan, mogen een **RECHT** uit de doos nemen. *Opgelet: één iemand van het team neemt zonder kijken een papiertje uit de doos.*
11. Elk team houdt de gewonnen papiertjes bij. Na elke drie opdrachten mogen de teams elkaar helpen om rechten te verzamelen voor hun figuur. Dit is het **RUILMOMENT**. Elk team kiest één ander team om rechten mee te ruilen. Per beurt mag er maximum 1 keer geruild worden.
12. Na het ruilmoment kleeft elk team de verzamelde rechten op het **RECHTENROOSTER** bij zijn figuur.
13. Na het ruil- en kleefmoment, keert elk team terug naar z'n 'basis' en worden er weer drie opdrachten gedaan.
14. Zo gaat het spel door tot alle opdrachten gedaan zijn.
15. De teams zullen nu bepaalde rechten op hun Rechtenrooster hebben gekleefd en zullen nog rechten over hebben. Daarom is er een **FINAAL RUILMOMENT**: alle teams mogen met elkaar ruilen, elkaar helpen om de rechten voor hun figuur te verzamelen. De teams mogen ook nog resterende rechtenpapiertjes uit de doos nemen.
16. Als alle Rechtenroosters vol zijn, mag elk team om de beurt het portret van de figuur omdraaien en de **GETUIGENIS VAN DE FIGUUR VOORLEZEN** voor de hele klas.
17. Belangrijk bij dit voorlezen: het team vraagt aan de klas om een verband te leggen tussen de rechten die verzameld zijn voor de figuur en wat in het verhaal wordt verteld. De leerlingen zullen merken dat sommige rechten heel concreet van toepassing zijn op hun figuur. Andere rechten komen minder aan bod. Het is daarom belangrijk dat je benadrukt dat alle rechten gerespecteerd moeten worden voor alle kinderen ter wereld. Alleen worden bij sommige kinderen bepaalde rechten meer geschonden dan bij anderen, hebben sommige kinderen er meer nood aan dat bepaalde rechten beschermd worden. De leerlingen zullen merken dat er meer rechten besproken worden in de getuigenissen dan de 12 rechten die ze verzameld hebben. Welke rechten zijn dit? En wat vinden de leerlingen belangrijk? Achteraan deze handleiding vind je de getuigenissen met alle rechten die van toepassing zijn.
Over de kinderrechten kan je meer informatie vinden in het verdrag (www.unicef.be/kids > info > kinderrechten) en in de uitbreiding van het spel online (www.unicef.be/klaspel).
18. Ter afsluiting leeft elke groep zich in hun figuur in en formuleert wat hun figuur zou zeggen als hij of zij merkt dat er gewerkt werd aan zijn/haar rechten. Dit kan schriftelijk in een tekstballon, op papier, mondeling, via een slogan, een toneeltje... Elke figuur toont hierdoor dat hij of zij blij en tevreden is dat er aan zijn/haar rechten gewerkt werd.
19. Je kan dit spel op twee manieren **VERVOLGEN**:
 - » Je kan aankondigen dat er nog opdrachten komen om meer te leren over de kinderrechten (er meteen tot overgaan of plannen voor een volgende les). Aanvullende opdrachten staan op: www.unicef.be/klaspel
 - » Je vertelt de kinderen dat zij meer informatie vinden over kinderrechten op de Kidswebsite van UNICEF: <http://www.unicef.be/kids>

EINDTERMEN

De opdrachten sluiten aan bij zowel
vakspecifieke als vakoverschrijdende eindtermen
van de derde graad lager onderwijs:

MUZISCHE VORMING

De leerlingen kunnen

- 1.4* plezier en voldoening vinden in het beeldend vormgeven en genieten van wat beeldend is vormgegeven.
- 1.5 beeldende problemen oplossen, technieken toepassen en gereedschappen en materialen hanteren om beeldend vorm te geven op een manier die hen voldoet.
- 6.4* vertrouwen op hun eigen expressiemogelijkheden en durven hun creatieve uitingen tonen.
- 6.5* respect betonen voor uitingen van leeftijdgenoten, behorend tot eigen en andere culturen.

LICHAMELIJKE OPVOEDING

De leerlingen

- 1.1 kunnen de motorische basisbewegingen op een voldoende flexibele en verfijnde wijze aanwenden in gevarieerde en complexe bewegingssituaties.
- 1.16 kunnen op verschillende manieren en met diverse tuigen werpen.
- 1.20 kennen elementaire tactische principes, kunnen ze toepassen in verwante spelen en kunnen een eenvoudig tactisch plannetje afspreken en uitvoeren.
- 1.26 kunnen klein-motorische vaardigheden in verschillende situaties voldoende nauwkeurig gedoseerd en ontspannen uitvoeren.
- 1.28* kunnen geconcentreerd bezig zijn met een bewegingstaak.
- 1.29 zoeken zelfstandig en op een creatieve manier naar een oplossing voor een bewegings- of spelprobleem.
- 1.32* de leerlingen zijn bereid zichzelf vragen te stellen over hun aanpak voor, tijdens en na het oplossen van een bewegingsprobleem en willen op basis hiervan een aanpak (bij)sturen.

NEDERLANDS

De leerlingen kunnen

(verwerkingsniveau = structureren) de informatie op een persoonlijke en overzichtelijke wijze ordenen bij:

- 1.5 een uiteenzetting of instructie van de leerkracht;

De leerlingen kunnen

(verwerkingsniveau = beoordelen) op basis van, hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, de informatie beoordelen die voorkomt in:

- 1.8 een discussie met bekende leeftijdgenoten;
- 1.9 een gesprek met bekende leeftijdgenoten;

De leerlingen kunnen

(verwerkingsniveau = beschrijven) het gepaste taalregister hanteren als ze:

- 2.3 over een op school behandeld onderwerp aan de leerkracht verslag uitbrengen;

De leerlingen kunnen

(verwerkingsniveau = structureren) het gepaste taalregister hanteren als ze:

- 2.5 vragen van de leerkracht in verband met een behandeld onderwerp beantwoorden;
- 2.6 van een behandeld onderwerp of een beleefd voorval een verbale/non-verbale interpretatie brengen, die begrepen wordt door leeftijdgenoten;
- 2.7 bij een behandeld onderwerp vragen stellen die begrepen en beantwoord kunnen worden door leeftijdgenoten;
- 2.8 een instructie geven zodat iemand die vertrouwd is met de situatie, ze kan uitvoeren.

De leerlingen kunnen

(verwerkingsniveau = structureren) de informatie ordenen die voorkomt in:

- 3.4 voor hen bestemde school- en studieteksten en instructies bij schoolopdrachten;
- 4.8* De leerlingen ontwikkelen bij het realiseren van de eindtermen voor spreken, luisteren, lezen en schrijven de volgende attitudes:
 - luister-, spreek-, lees- en schrijfbereidheid;
 - plezier in luisteren, spreken, lezen en schrijven;
 - bereidheid tot nadenken over het eigen luister-, spreek-, lees- en schrijfgedrag;
 - bereidheid tot het naleven van luister-, spreek-, lees- en schrijfconventies;
 - weerbaarheid.

De leerlingen kunnen bij de eindtermen luisteren, lezen, spreken en schrijven de volgende strategieën inzetten:

- 5.1 zich oriënteren op aspecten van de luister-, lees-, spreek- en schrijftaak: doel, teksttype en eigen kennis, en voor spreken en schrijven ook op de luisteraar of lezer;
- 5.2 hun manier van luisteren, lezen, spreken en schrijven afstemmen op het luister- lees-, spreek- of schrijfdoel, en voor spreken en schrijven ook op de luisteraar of lezer;
- 5.3 tijdens het luisteren, lezen, spreken en schrijven hun aandacht behouden voor het bereiken van het doel;
- 5.4 het resultaat beoordelen in het licht van het luister-, lees-, spreek- of schrijfdoel.

WERELDORIËNTATIE

De leerlingen

- 1.18 weten dat bepaalde ziekteverschijnselen en handicaps niet altijd kunnen worden vermeden;
- 3.1* drukken in een niet-conflictgeladen situatie, eigen indrukken, gevoelens, verlangens, gedachten en waarderingen spontaan uit.
- 3.7* hebben aandacht voor de onuitgesproken regels die de interacties binnen een groep typeren en zijn bereid er rekening mee te houden.
- 4.4 kunnen illustreren dat welvaart zowel over de verschillende landen in de wereld als in België ongelijk verdeeld is.
- 4.8 kunnen illustreren dat verschillende sociale en culturele groepen verschillende waarden en normen bezitten.
- 4.10 weten dat ze in het contact met mensen met een handicap attent moeten zijn voor de noden en verwachtingen van deze mensen.
- 4.11 kunnen illustreren dat arbeidsmigratie en het probleem van vluchtelingen een rol hebben gespeeld bij de ontwikkeling van onze multiculturele samenleving.
- 4.12 zien in dat racisme vaak gebaseerd is op onbekendheid met en vrees voor het vreemde.
- 4.13 kunnen het belang illustreren van de fundamentele Rechten van de Mens en de Rechten van het Kind. Ze zien daarbij in dat de rechten en plichten complementair zijn.
- 4.15 kunnen illustreren op welke wijze internationale organisaties ernaar streven om het welzijn en/of de vrede in de wereld te bevorderen.
- 5.1 kunnen de tijd die ze nodig hebben voor een voor hen bekende bezigheid realistisch schatten.
- 5.3 kunnen in een kleine groep voor een welomschreven opdracht een taakverdeling en planning in de tijd opmaken.
- 6.9 kunnen aspecten van het dagelijks leven in een land van een ander cultuurgebied vergelijken met het eigen leven.

WISKUNDE

De leerlingen

- 1.13 voeren opgaven uit het hoofd uit waarbij ze een doelmatige oplossingsweg kiezen op basis van inzicht in de eigenschappen van bewerkingen en in de structuur van getallen:
- optellen en aftrekken tot honderd,
 - optellen en aftrekken met grote getallen met eindnullen,
 - vermenigvuldigen met en delen naar analogie met de tafels.
- 1.28 kunnen in contexten vaststellen welke wiskundige bewerkingen met betrekking tot getallen toepasselijk zijn en welke het meest aangewezen en economisch zijn.
- 5.4* zijn bereid zichzelf vragen te stellen over hun aanpak voor, tijdens en na het oplossen van een wiskundig probleem en willen op basis hiervan hun aanpak bijsturen.

* Dit is een attitude.

LEERGEDIEDOVERSCHRIJDENDE EINDTERMEN

LEREN LEREN

- 4 De leerlingen kunnen eenvoudige problemen op systematische en inzichtelijke wijze oplossen.

SOCIALE VAARDIGHEDEN

- 1.2 De leerlingen kunnen in omgang met anderen respect en waardering opbrengen.
- 1.4 De leerlingen kunnen hulp vragen en zich laten helpen.
- 1.5 De leerlingen kunnen bij groepstaken leiding geven en onder leiding van een medeleerling meewerken.
- 1.6 De leerlingen kunnen kritisch zijn en een eigen mening formuleren.
- 1.9 De leerlingen kunnen ongelijk of onmacht toegeven, kritiek beluisteren en eruit leren.
- 2 De leerlingen kunnen in functionele situaties een aantal verbale en niet-verbale gespreksconventies naleven.
- 3 De leerlingen kunnen samenwerken met anderen, zonder onderscheid van sociale achtergrond, geslacht of etnische origine.

OPDRACHTEN

1 ZONDER HANDEN

NODIG: Blanco bladen en een stiftpen voor alle leerlingen.

TIJD OM DE OPDRACHT AF TE RONDEN: 2 minuten.

OPDRACHT: Veronderstel dat je een handicap hebt en je handen niet kan gebruiken, hoe zou dat zijn? Dat beleef je door deze opdracht te doen. Neem allemaal een blad papier en teken een bloem. Zonder je handen te gebruiken! Doe op voorhand de dop van je stiftpen en leg je blad vast met je pennenzak. Je mag wel je armen en ellebogen gebruiken.

OPLOSSING: Als de meeste kinderen in elk team (min of meer) een bloem hebben getekend, mag het team een recht uit de doos nemen.

KINDERRECHT:

Kinderen zijn al kwetsbaar in een wereld die door volwassenen wordt geregeld en kinderen met een beperking zijn extra kwetsbaar, daarom hebben zij recht op speciale verzorging en bescherming.

2 ZOEK DE 7 VERSCHILLEN

NODIG: Voor elk team een kopie van het blad met de twee afbeeldingen van de kinderkamer (vind je bij Bijlagen).

TIJD OM DE OPDRACHT AF TE RONDEN: 1 minuut.

OPDRACHT: Wie in de klas heeft een eigen kamer? Wie deelt een kamer met broer of zus? We doen een opdracht over je eigen plek. Je ziet twee kinderkamers, de ene is net iets anders dan de andere. Zoek de zeven verschillen en duid ze aan met een kruisje.

OPLOSSING: Elk team dat binnen de minuut de zeven verschillen heeft gevonden, mag een recht uit de doos nemen.

KINDERRECHT:

Een eigen kamer die je kan inrichten zoals je zelf wil, is leuk, maar misschien niet helemaal nodig. Wel heeft elk kind een plekje nodig waar het privacy heeft. Daarom heb je recht op een plek om je thuis te voelen.

► oplossing opdracht 2: beertje, potlood, tapijt, boek op bed, robot, auto, groen boek in boekenkast.

3 GEEF ONS EENTHUIS

NODIG: Voor elk team een kopie van het blad met kinderen en vlaggen (zie: Bijlagen).

TIJD OM DE OPDRACHT AF TE RONDEN: 1 minuut.

OPDRACHT: Sommige kinderen wonen niet langer in het land waar ze vandaan komen, anderen hebben helemaal geen thuisland. Op het blad staan vijf kinderen die hun land kwijt zijn, het is aan jullie om hen te verbinden met de vlag van hun land.

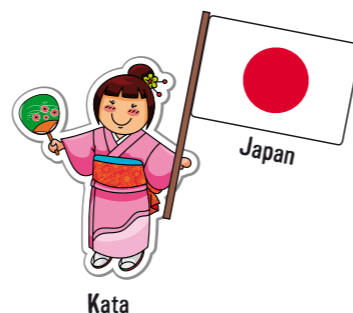
OPLOSSING: Elk team dat binnen de minuut de kinderen aan de juiste vlaggen kan koppelen, mag een recht uit de doos nemen.

KINDERRECHT:

Je hebt recht op een eigen naam en een nationaliteit. Als je geboren wordt, krijg je een naam en behoor je tot een land. Dat wordt ook op papier gezet en dat is erg belangrijk, want zonder papieren kan een kind bijvoorbeeld niet naar school of naar het ziekenhuis. Kinderen die geen naam en nationaliteit hebben, horen eigenlijk nergens bij en bestaan als het ware niet. Daardoor zijn zij heel kwetsbaar. Ze kunnen makkelijk worden weggehaald bij hun ouders, ontvoerd, opgesloten...

► oplossing opdracht 3

RUIL-EN KLEEFMOMENT!

4 BOUW MEE

NODIG: Alle pennenzakken uit de klas.

TIJD OM DE OPDRACHT AF TE RONDEN: 3 minuten.

OPDRACHT: We kunnen niet altijd bezig zijn met rekenen en taal, met nadenken en werken. We moeten ook geregeld eens rusten en vrije tijd nemen. Daarom gaan we spelen. We doen dit met de hele klas: Neem alle pennenzakken en bouw een zo hoog mogelijke toren. Elk team mag om de beurt een pennenzak op de toren leggen. Tip: je kan deze opdracht ook buiten of in een zaal doen.

OPLOSSING: Bij deze opdracht tellen vooral inzet en plezier. Elk team dat goed meewerkt aan de toren die met de klas wordt gebouwd, mag een recht uit de doos nemen.

KINDERRECHT:

Spelen en sporten zijn belangrijk voor de ontwikkeling van een kind. Spelen en leren zijn aan elkaar gekoppeld. Alle kinderen moeten daarom de tijd en de ruimte krijgen om te spelen. Je hebt het recht om te spelen, op rust en vrije tijd, op recreatie en om deel te nemen aan kunst en cultuur.

5 SCHOOLSPULLEN

NODIG: Een lege boekentas of papiermand.

Voor elk team: een gom, een potlood, een lat, een balpen en een fluostift.

TIJD OM DE OPDRACHT AF TE RONDEN: 3 minuten.

OPDRACHT: We gaan schoolmateriaal verzamelen. De boekentas of de papiermand wordt in het midden geplaatst. Alle leerlingen van de klas gaan errond zitten in een wijde cirkel. Elk teamlid moet iets in de boekentas mikken. Laat de teamleden om beurt gooien. Elk team mag hetzelfde aantal keren gooien (onafhankelijk van de groepsgrootte). Als er tijd over is, krijgen de spelers extra kansen om de spullen in de boekentas te gooien. Tip: je kan dit spel ook buiten of in een zaal spelen.

OPLOSSING: Alle teams die minstens drie dingen in de boekentas mikken, mogen een recht uit de doos nemen.

KINDERRECHT:

Je hebt recht op onderwijs. Basisonderwijs is voor ieder kind gratis en (in sommige landen) verplicht. Waarom is het zo belangrijk dat kinderen onderwijs krijgen en naar school gaan? Omdat dit kinderen de kans geeft te ontsnappen aan armoede en hen helpt om een gezond en goed leven uit te bouwen. Volgens UNICEF gaan wereldwijd 57 miljoen kinderen niet naar school. Meer dan de helft daarvan zijn meisjes.

6 VLUCHTELINGEN

NODIG: Papier en balpen voor elk team.

TIJD OM DE OPDRACHT AF TE RONDEN: 3 minuten.

OPDRACHT: Luister goed naar dit vraagstuk en probeer het op te lossen:

Ergens ter wereld is oorlog uitgebroken en 1500 mensen gaan op de vlucht omdat er in hun stad wordt gevochten tussen soldaten van de regering en rebellen. Bij die 1500 vluchtelingen zijn er 1058 volwassenen, de rest zijn kinderen. De 1058 volwassenen worden ondergebracht in een tentenkamp in de bergen en voor de kinderen wordt een afzonderlijk tentenkamp gebouwd met een klasje en een speeltuin erbij. Dit kamp wordt ook extra bewaakt.

Als je weet dat er 26 kinderen in een tent slapen, hoeveel tenten moet je dan neerzetten om alle kinderen een slaapplaats te geven?

OPLOSSING: Lees het vraagstuk gerust twee keer en geef de kinderen 3 minuten de tijd om tot een oplossing te komen. Het aantal tenten dat nodig is om de 442 kinderen te slapen te leggen, is 17. (1500 vluchtelingen – 1058 volwassenen = 442 kinderen/26 kinderen per tent = 17 tenten).

Heeft het team dit resultaat gevonden, dan mag het een recht uit de doos nemen.

KINDERRECHT:

Vluchtelingenkinderen hebben recht op speciale bescherming. Kinderen raken soms hun ouders kwijt in een oorlogssituatie, bij een ramp, door armoede of zo. Zij gaan op de vlucht en komen terecht in eigen land of in buurlanden in grote vluchtelingenkampen of bij ons in een asielcentrum. Die kinderen hebben recht op extra bescherming, op goed eten, een dak (tent) boven hun hoofd, medicijnen, wc en wasplaats, onderwijs... Dikwijls krijgen die kinderen dat niet, zelfs niet in ons land. En dat kan niet, want alle kinderen hebben allemaal dezelfde rechten.

RUIL-EN KLEEFMOMENT!

7 OORLOG EN VREDE

NODIG: Blad papier en balpen voor elk team.

TIJD OM DE OPDRACHT AF TE RONDEN: 4 minuten.

OPDRACHT: Op verschillende plaatsen in de wereld zijn er oorlogen. Het zijn de volwassenen die deze oorlogen beginnen en uitvechten. Maar de kinderen zijn er dikwijls het grootste slachtoffer van. Het is aan jullie om met je team een kort gedicht te schrijven over of tegen de oorlog. In dat gedicht moeten deze woorden zeker voorkomen: 'vrede' – 'oorlog' – 'bommen' – 'bloemen' – 'hoop'.

OPLOSSING: Na drie minuten legt iedereen zijn pen neer en draagt van elk team iemand het gedicht voor. Alle teams die een tekst hebben met de vijf kernwoorden, mogen een recht uit de doos nemen.

KINDERRECHT:

Je hebt het recht om beschermd te worden tegen oorlog. Dat wil onder andere zeggen dat kinderen tot 18 jaar niet mogen deelnemen aan de strijd, dat kinderen extra zorg krijgen als zij gewond raken of hun ouders verliezen, als zij erge dingen zien en meemaken... In sommige landen moeten kinderen meedoen aan de oorlog, dat zijn kindsoldaten. Zij worden verplicht door volwassenen om te vechten. Zij maken vreselijke dingen mee die ze hun hele leven niet meer vergeten. Oorlog lijkt een zaak van volwassenen, maar veel kinderen zijn hiervan ook het slachtoffer.

8 VRIJHEID, BLIJHEID

NODIG: Voor elk team het blad met het labyrint.

TIJD OM DE OPDRACHT AF TE RONDEN: 2 minuten

OPDRACHT: Niet elk kind heeft de vrijheid om te doen en te gaan waar het wil. Ook Sook niet, help Sook daarom even om de weg naar de vrijheid te vinden.

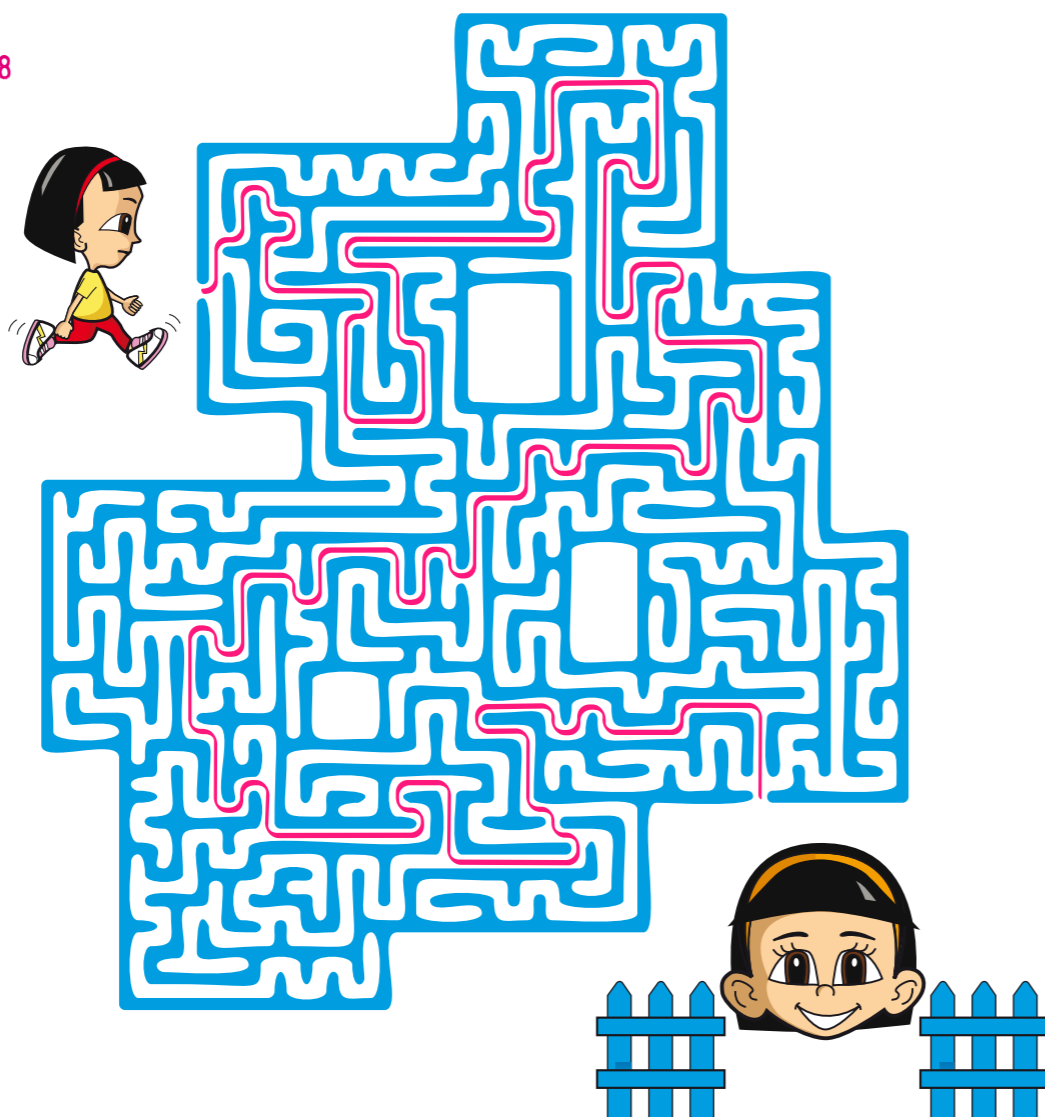
OPLOSSING: Elk team dat het doolhof juist oplost, neemt een recht.

KINDERRECHT:

*Je hebt **recht op vrijheid**. Dat wil een aantal zaken zeggen: je mag niet ontvoerd worden (bijvoorbeeld door één ouder naar een ander land), je hebt de vrijheid om je mening te uiten (met respect voor anderen), je hebt de vrijheid om samen met anderen een clubje te vormen en lid te zijn van een vereniging (maar je mag daarbij anderen niet uitsluiten) en je hebt de vrijheid om een eigen godsdienst te kiezen (meestal volg je daarin je ouders, maar dat hoeft dus niet).*

➤ oplossing opdracht 8

BIJLAGEN

- Vier bladen met kinderrechten, drie op een blad.
- Vijf kinderportretten.
- Rechtenrooster.
- Welke kinderrechten bij welke getuigenis?
- Opdracht 2: Zoek de 7 verschillen (twee tekeningen van de tienerkamer).
- Opdracht 3: Geef ons een thuis (figuren en vlaggen).
- Opdracht 8: Vrijheid, blijheid (labyrint).

Je hebt het recht op een eigen mening

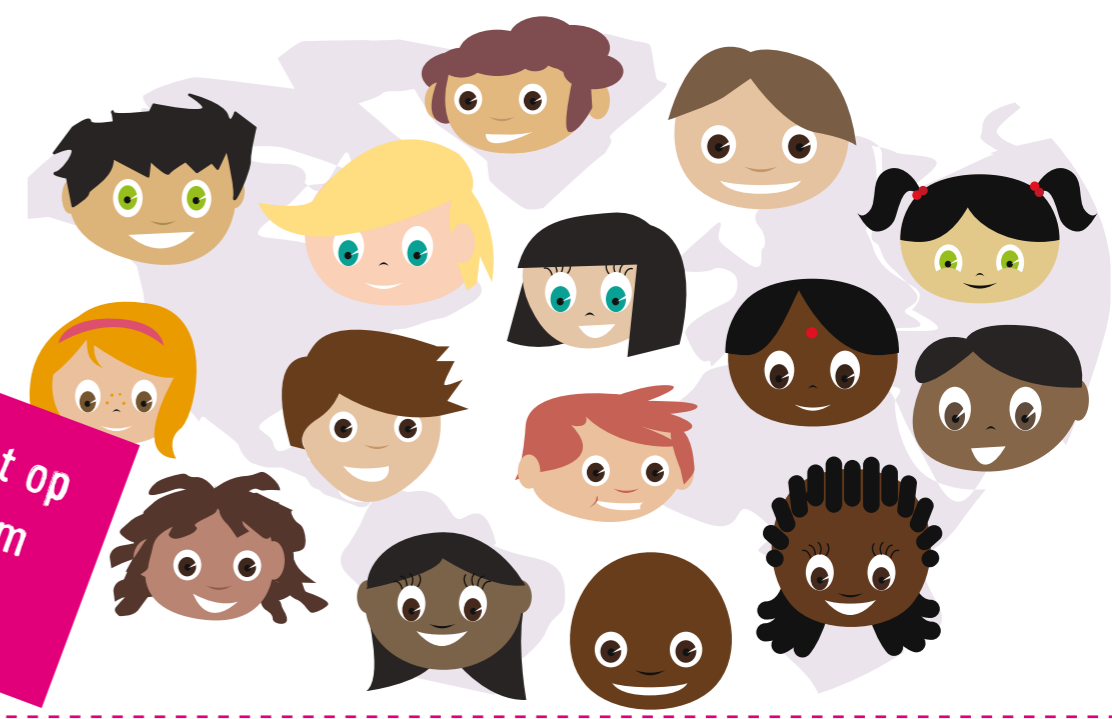
Je hebt het recht om beschermd te worden tegen kinderarbeid.

Je hebt het recht op gezonde voeding en een goede gezondheid.

Je hebt recht op
een eigen naam
en nationaliteit.

Je hebt recht op onderwijs.

Kinderen met een beperking
hebben recht op speciale
verzorging en bescherming.

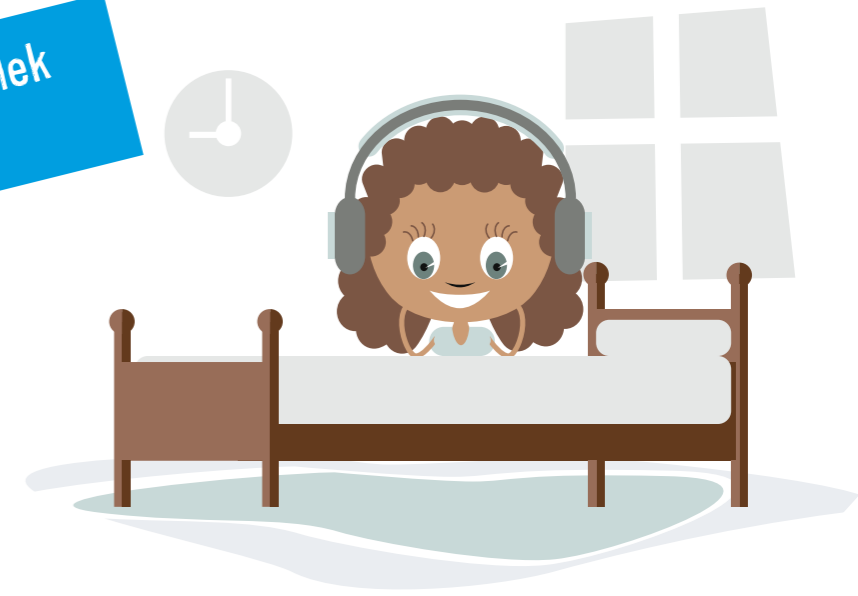
Je hebt het recht om te spelen.

Je hebt het recht om beschermd te worden tegen geweld, misbruik en uitbuiting.

Je hebt het recht om beschermd te worden tegen oorlog.

Je hebt recht op een plek om je thuis te voelen.

Vluchtelingenkinderen hebben recht op speciale bescherming.

Je hebt recht op vrijheid.

Thibaut
16 jaar
Luik, België

Thibaut
16 jaar
Luik, België

DIT IS MIJN VERHAAL...

Hey, ik ben Thibaut. En ja, ik zit in een rolstoel. Mijn benen zijn verlamd door een ongeval. Ook in mijn hoofd is er iets mis. In het begin zeiden de dokters niet dat mijn handicaps zouden blijven. Mijn ouders en ikzelf wisten niet wat we moesten doen.

Ik vind het stom dat mensen mij 'gehandicapt' noemen, ik ben een jongen met een handicap, dat is anders. Ik wil dat mensen gewoon doen tegen mij. Als ze raar kijken, dan vraag ik: 'Heb ik iets van je aan?' Dat zet ze op hun plaats.

Ik hou van voetbal, ik supporter voor Standard en de Rode Duivels. Ik speel ook rolstoelvoetbal. Ik ga met de bus naar de trainingen. Toen ik eens te laat was, vroeg de trainer ongerust of ik niks had gebroken. Dat was dom. Waarom zou ik iets breken als ik met de bus kom? Omdat ik in een rolstoel zit?

Ik zit op een speciale school voor kinderen met een handicap. Ik moet voor bakker leren. Ik wou dierendokter worden, maar je kan geen wetenschappen doen op mijn school. Waarom niet? Het maakt mijn leven minder leuk. Ik ben er slim genoeg voor.

Ik ben bang om te worden uitgesloten, later in de wereld van de volwassenen. Als ik 18 word, wil ik een bankkaart, een gsm en een sleutel van de voordeur, net als mijn zagezegd normale broer. En ik wil naar het jeugdhuis in de stad. Dan krijg ik ook vrienden buiten de school. Ik speelde vroeger djembé met een groep kinderen. Nu mag dat niet meer van mijn ma en pa. Ik pas daar niet, zeggen ze. Als je mij tegenkomt op straat of op school, doe dan maar gewoon tegen mij. Ik heb mijn handicap aanvaard, nu jij nog.

Ichhabati Jhadia
11 jaar
Odisha, India

Ichhabati Jhadia
11 jaar
Odisha, India

DIT IS MIJN VERHAAL...

Dag, ik ben Ichhabati, ik woon in India. Dat is een groot land in Zuid-Azië, het ligt onder China. In mijn land vind je nog tijgers en Indische olifanten. Er wonen meer dan 1 miljard mensen in mijn land. Dat is een 1 met negen nullen erachter. Dat heb ik op school geleerd. Ik ga naar school samen met mijn vriendin in een dorpje in de staat Odisha.

In mijn land zijn er verschillende bevolkingsgroepen. Ik ben bij de Paroja, wij zijn met niet zoveel. Wij zijn een minderheidsgroep. Wij mogen dan ook minder dan andere mensen. Onze taal heet Desia, dat spreek ik thuis. Maar de juf op school spreekt Orya. Mijn vriendin heeft mij die taal leren spreken. Gelukkig maar, want anders kon ik geen les volgen. Onze school krijgt materiaal van UNICEF.

Veel kinderen mogen niet naar school. Sommigen omdat ze de taal niet spreken, anderen omdat ze te arm zijn. Ze moeten thuis helpen in het huishouden of op het veld werken. Mijn oudere broer en zus moeten ook thuis werken. Zij gaan niet naar school.

Als jullie opstaan en ontbijten, dan help ik mijn mama met het huis poetsen en de koeien melken. Daarna mag ik naar school. Wat ik nog liever doe dan naar school gaan of thuis werken is dansen met mijn vriendin op muziek uit Bollywoodfilms. Dat zijn erg mooie films die hier in India worden gemaakt.

Dani
14 jaar
Gitega, Burundi

Dani
14 jaar
Gitega, Burundi

DIT IS MIJN VERHAAL...

Ik ben 14 jaar en ik ben soldaat geweest. In mijn land is er al een hele tijd oorlog. Duizenden mensen zijn gedood, gewond en gevlucht.

Ik woonde met mijn ouders, twee zussen en drie broers in een dorpje in de heuvels. Wij moesten steeds vluchten voor aanvallen van soldaten. Daarom ben ik zelf bij een gewapende groep gegaan toen ik 12 jaar was. Daar zou ik onderdak en eten krijgen en beschermd zijn. Ik heb dat gedaan omdat ik mij niet meer veilig voelde in mijn dorp.

Bij de groep kreeg ik een soldatenopleiding en een wapen. De kindsoldaten werden behandeld zoals de andere soldaten. Er werden geen uitzonderingen gemaakt. We kregen niks extra.

Ik moest een paar keer gaan vechten. We liepen door de regen. Er werd geschoten. Sommigen van onze groep waren direct dood, anderen lagen te schreeuwen van de pijn. We waren bang maar moesten verder stappen over de lijken en blijven schieten. Wie bleef staan, kreeg stokslagen. Ik heb er veel spijt van. Was ik geen soldaat geweest, dan was ik naar school geweest en had ik dingen geleerd.

Na 2 jaar hebben ze mij uit het leger gehaald en terug naar huis gebracht. Nu leer ik een vak. 's Nachts schrik ik vaak wakker. Aan de kinderen in België wil ik zeggen: 'Als er ooit oorlog komt in je land, ga dan niet meevechten!'

Yassin
17 jaar
Poelkapelle, België

Yassin
17 jaar
Poelkapelle, België

DIT IS MIJN VERHAAL...

Dag, ik ben Yassin, ik kom uit Syrië. Ik ben helemaal alleen gevlucht omdat er oorlog is in mijn land. Ik wil graag in België wonen omdat het hier veilig is. Ik ben asielzoeker. Ik weet niet of ik ooit nog terug naar mijn land kan. Misschien zie ik mijn ouders nooit meer terug. Ik woon nu in Poelkapelle, vlakbij Roeselare, in een opvangcentrum en ga er ook naar school. Eerst was het moeilijk om een school te vinden die mij wou aanvaarden. Asielkinderen zijn niet in elke school even welkom.

Ik ben halsoverkop gevlucht. Ik heb mijn diploma van de school in Syrië niet mee. Daarom werd ik hier getest. Maar de test was in het Nederlands en ik kan alleen een beetje Frans. De resultaten waren niet erg goed. De helft van de vragen begreep ik niet. Daarom mag ik nu niet studeren wat ik wil.

In de klas is het dikwijls moeilijk. De leerkrachten spreken geen Frans. Ze doen dikwijls de moeite niet om te vertalen als ik iets niet begrijp. Waarom hebben ze mij eigenlijk niet naar een Franstalige school gestuurd? Ik kan mij moeilijk concentreren omdat ik altijd zorgen heb: gaan ze mij terugsturen, wat is mijn toekomst, wat gaat er met mij gebeuren? Ik voel mij alleen, waardeloos en nutteloos. Het is vaak onmogelijk om mee te gaan op klasuitstapjes. Niet alleen voor het geld, maar ook omdat het niet altijd mag door de asielprocedure.

Veel kinderen op school vinden asielzoekers niet tof. Ze pesten ons en ze helpen ons niet. In de eetzaal is er de tafel voor de Belgen en de tafel voor de vluchtelingen. Heel wat problemen zouden voorkomen kunnen worden als wij elkaars cultuur beter zouden leren kennen.

Sasha
10 jaar
Chisinau, Moldavië

Sasha
10 jaar
Chisinau, Moldavië

DIT IS MIJN VERHAAL...

Dag, ik ben Sasha en ik woon in Moldavië. Dat is een land heel dicht bij België. Het is een mooi land met veel bergen en bossen.

Helaas is er niet veel werk in ons land. Veel mensen zijn hier straatarm. Sommigen zijn zo arm dat ze niet voor hun kinderen kunnen zorgen. Die kinderen zitten dan in een instelling of hangen gewoon rond op straat. Wij zijn ook heel arm. Mijn mama is erg ziek en kan niet gaan werken. Zij heeft geen geld om de dokter en medicijnen te betalen. Mijn papa werkt ver van onze stad bij een boer. Elke drie maanden komt hij een weekend naar huis. Hij brengt niet veel geld mee.

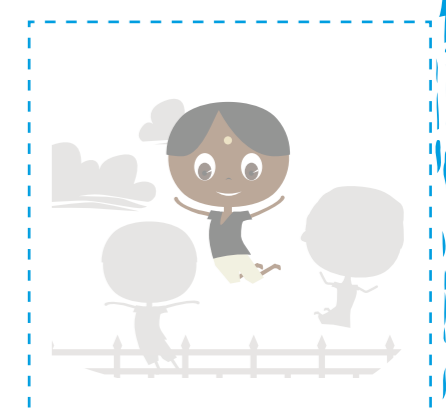
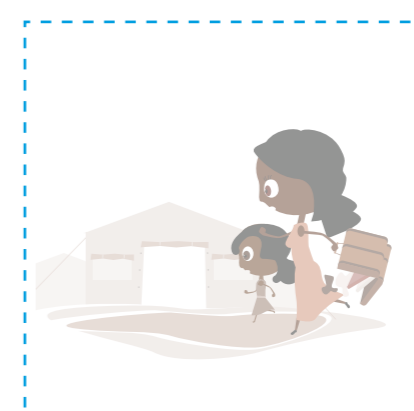
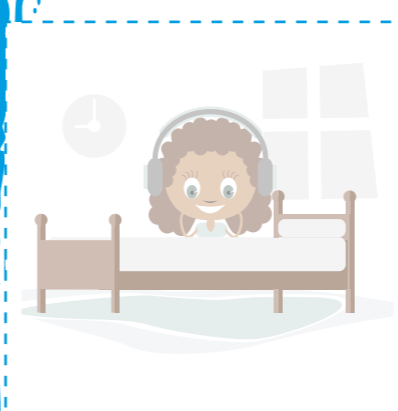
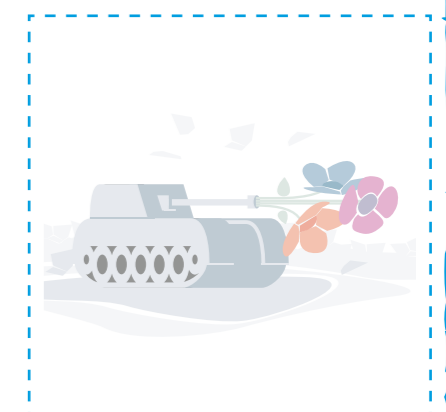
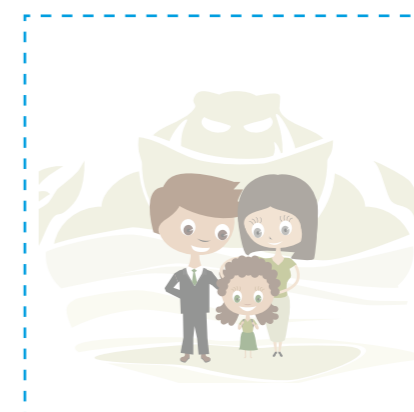
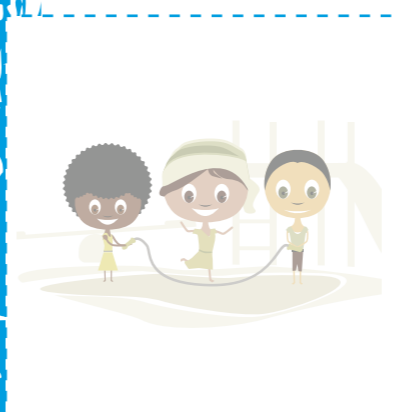
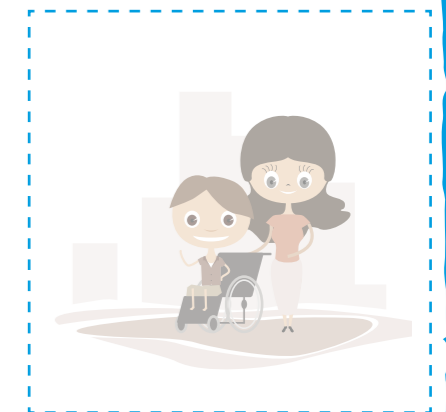
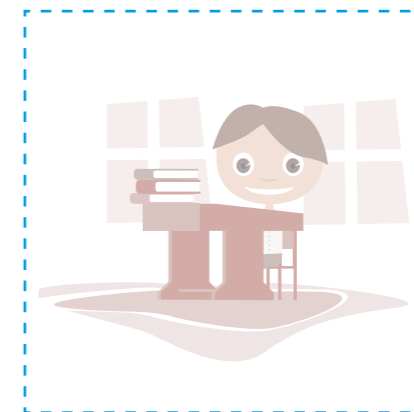
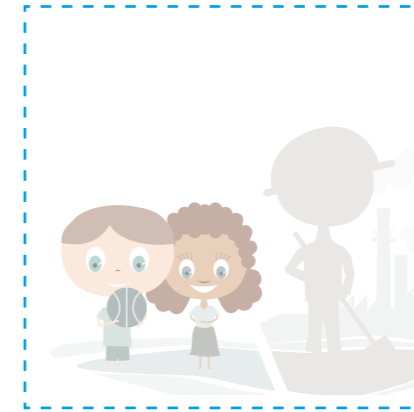
Ik heb een kleine broer en zus. Die wonen bij mijn mama. Ik woon al drie jaar bij mijn oma. We hebben één kamer in een huis waar nog vijf gezinnen wonen. Samen met oma maak ik houtskool. We verkopen die op straat. Zo kunnen we wat eten kopen. En de huur voor de kamer betalen.

Ik heb ook twee oudere broers. Zij wonen in een tehuis. Zij mogen naar school. Ik niet. Mijn oma leert mij thuis een beetje rekenen, schrijven en lezen. Ik probeer te leren, maar ben dikwijls al erg moe van een dag werken. Nu heeft UNICEF gezorgd dat er geld komt om alle kinderen van de stad naar de lagere school te laten gaan. Dat zal volgend jaar gebeuren. Ik kijk er erg naar uit. Dan krijg ik vriendjes om mee te praten, te spelen en plezier te maken.

Ik ga heel erg mijn best doen op school, dan krijg ik het later misschien beter dan mijn mama en papa.

RECHTENROOSTER

Kleef hier de rechten voor jouw kind.

Sasha
10 jaar
Chisinau, Moldavië

DIT IS MIJN VERHAAL...

Dag, ik ben Sasha en ik woon in Moldavië. Dat is een land heel dicht bij België. Het is een mooi land met veel bergen en bossen.

Helaas is er niet veel werk in ons land. Veel mensen zijn hier straatarm. Sommigen zijn zo arm dat ze niet voor hun kinderen kunnen zorgen. Die kinderen zitten dan in een instelling of hangen gewoon rond op straat. Wij zijn ook heel arm. Mijn mama is erg ziek en kan niet gaan werken. Zij heeft geen geld om de dokter en medicijnen te betalen. Mijn papa werkt ver van onze stad bij een boer. Elke drie maanden komt hij een weekend naar huis. Hij brengt niet veel geld mee.

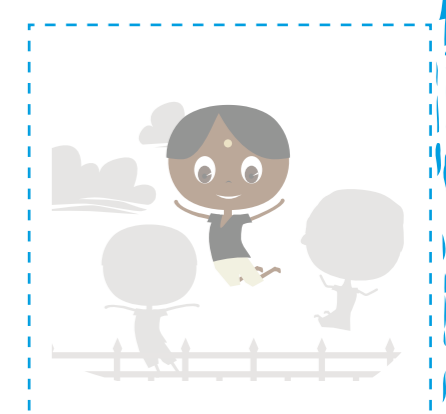
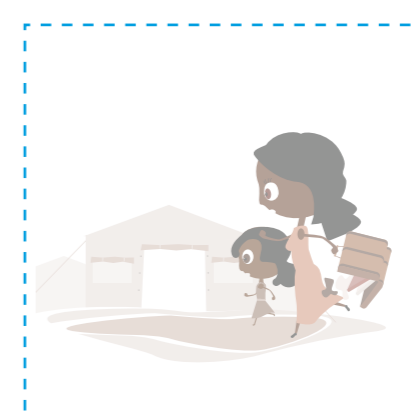
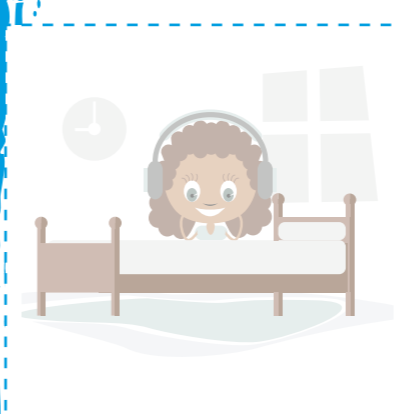
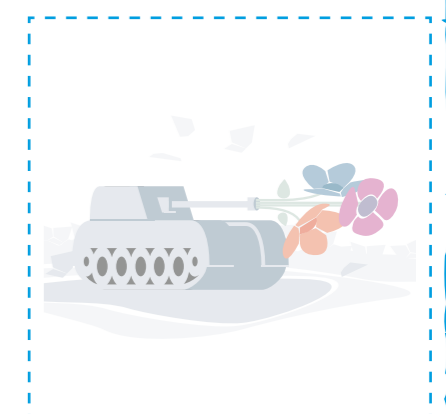
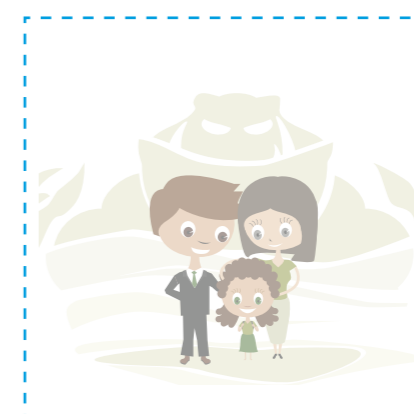
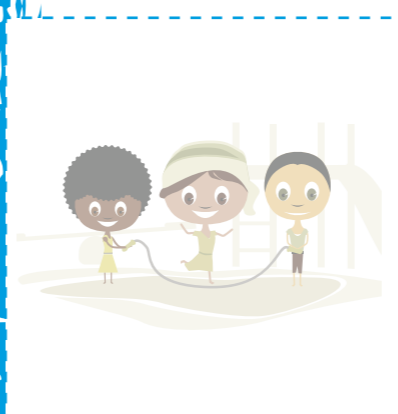
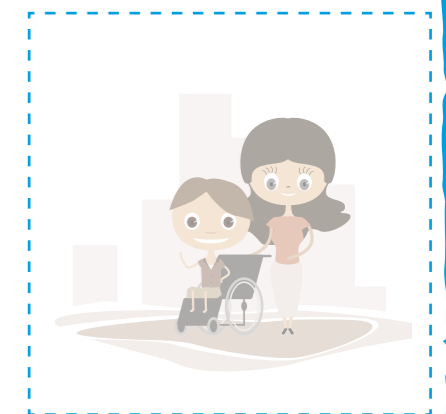
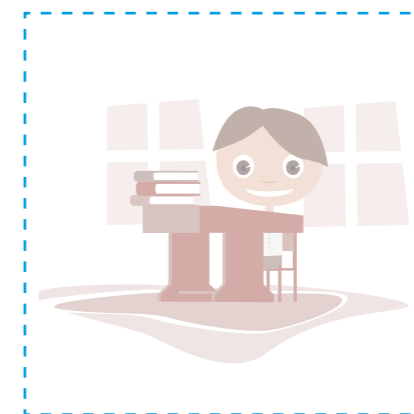
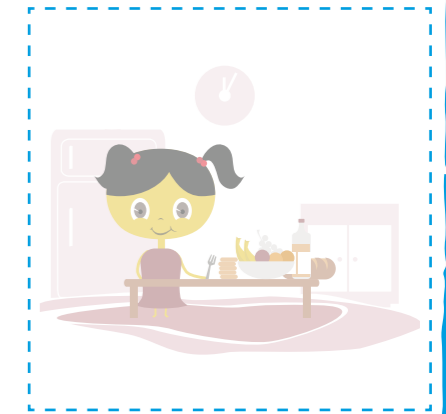
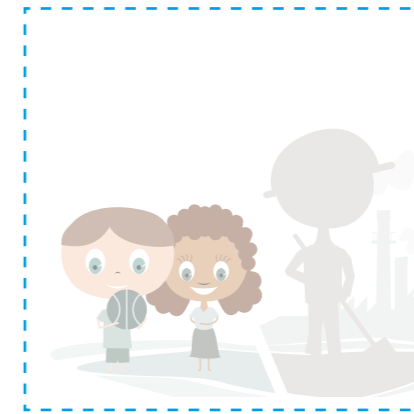
Ik heb een kleine broer en zus. Die wonen bij mijn mama. Ik woon al drie jaar bij mijn oma. We hebben één kamer in een huis waar nog vijf gezinnen wonen. Samen met oma maak ik houtskool. We verkopen die op straat. Zo kunnen we wat eten kopen. En de huur voor de kamer betalen.

Ik heb ook twee oudere broers. Zij wonen in een tehuis. Zij mogen naar school. Ik niet. Mijn oma leert mij thuis een beetje rekenen, schrijven en lezen. Ik probeer te leren, maar ben dikwijls al erg moe van een dag werken. Nu heeft UNICEF gezorgd dat er geld komt om alle kinderen van de stad naar de lagere school te laten gaan. Dat zal volgend jaar gebeuren. Ik kijk er erg naar uit. Dan krijg ik vriendjes om mee te praten, te spelen en plezier te maken.

Ik ga heel erg mijn best doen op school, dan krijg ik het later misschien beter dan mijn mama en papa.

RECHTENROOSTER

Kleef hier de rechten voor jouw kind.

OPDRACHT 2

Zoek de 7 verschillen

De twee kamers zien er hetzelfde uit, maar zijn niet hetzelfde. Duid de 7 verschillen aan met een kruisje

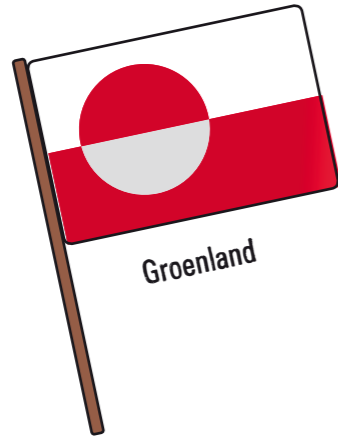
OPDRACHT 3

Geef ons een thuis

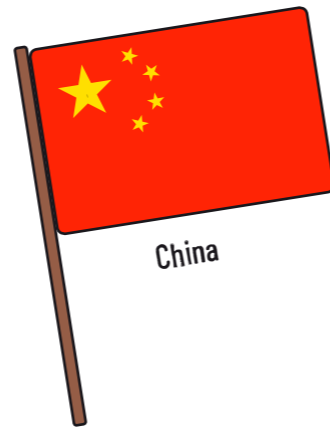
Verbind elk kind met de vlag van zijn of haar land. Geef hen een thuis!

Hao Hao

Groenland

China

Adhira

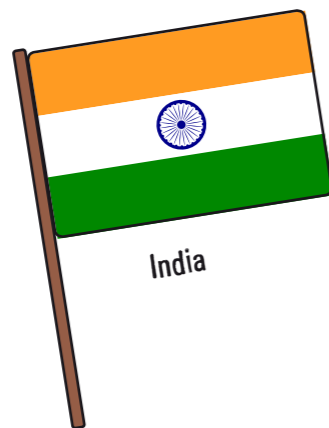
Pedro

Kata

Aglakti

India

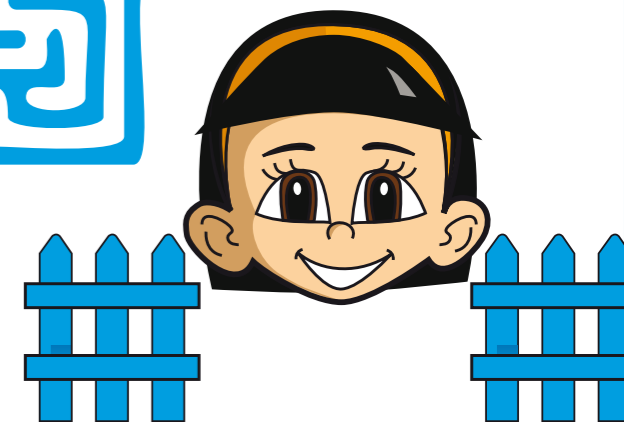
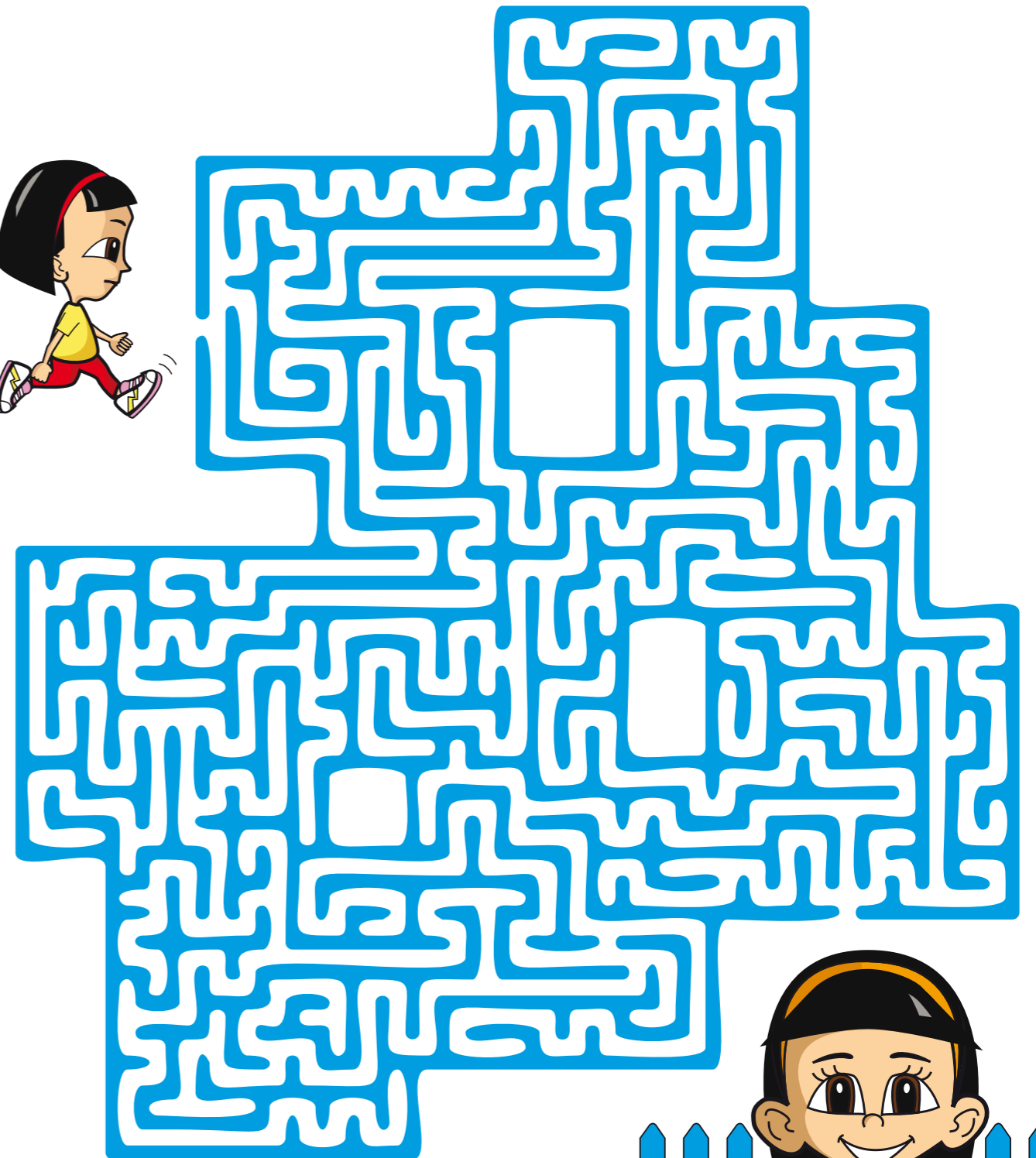

Mexico

OPDRACHT 8

Vrijheid, blijheid

Sook uit Noord-Korea heeft niet de vrijheid om te gaan en staan waar zij wil.
Leid haar naar de vrijheid. Maak haar blij!

9 AAN HET WERK

NODIG: 5 papiertjes + balpen.

TIJD OM DE OPDRACHT AF TE RONDEN: 4 minuten.

OPDRACHT: Alle teams spelen dit spel tegelijkertijd. Van elk team gaat 1 teamlid recht tegenover de anderen staan. Het teamlid dat rechtstaat, krijgt een briefje. Hij of zij mag nu uitbeelden wat erop staat:

- 'Water halen'
- 'Kleren maken'
- 'Koeien melken'
- 'Vissen vangen'
- 'Eten maken'.

De andere teamleden mogen raden. Leg op voorhand uit dat er wordt gezocht naar een werk, naar een klus... (niet naar een beroep).

OPLOSSING: Als het team kan raden welke klus wordt uitgebeeld, dan mag het een briefje uit de doos nemen. Elk team raadt één klus.

KINDERRECHT:

Je hebt het recht om beschermd te worden tegen zwaar, gevaarlijk of ongezond werk. Werk mag je niet beletten om naar school te gaan. Indien kinderen werken, moet dat in een veilige omgeving en voor een degelijk loon. Opgelet: helpen met de afwas, de auto wassen, het gras afrijden, de vaatwas legen en je kamer opruimen, zijn geen kinderarbeid. Wat is het dan wel? Kinderen die zoveel moeten werken dat ze te moe zijn om hun huiswerk te maken of door te werken niet naar school kunnen, die doen aan kinderarbeid. Dit gebeurt in sommige landen. Daar verdienen ouders zo weinig dat kinderen soms hele dagen moeten werken om het gezin te kunnen voeden. Die kinderen zwoegen in een fabriek, op het land, in steenkoolmijnen, in steenhouwerijen... Zij gaan niet naar school, leren niet lezen en schrijven.

RUIL-EN KLEEFMOMENT!

10 WAT VIND JIJ?

NODIG: Blinddoek + lat.

TIJD OM DE OPDRACHT AF TE RONDEN: 10 minuten.

OPDRACHT: Je mag als kind een eigen mening hebben en die ook verkondigen. Daar gaan we een spel over spelen, met de hele klas. Alle leerlingen gaan in een kring staan. Eén leerling staat in het midden, dit is de Blinde Spreekmeester. Hij/zij heeft de lat in de hand en een blinddoek om iedereen wandelt rond in een kring, de Blinde Spreekmeester wijst met de lat de looprichting aan. Als de Spreekmeester de lat recht omhoog steekt, dan staat iedereen stil. De Blinde Spreekmeester wijst iemand aan. Je stelt aan die leerling een van deze vragen (maar je mag er zelf ook bedenken) waarover de leerling kort zijn of haar mening mag geven:

- *Wat vind jij van spijbelen?*
- *Wat vind jij van liegen?*
- *Wat vind jij van huiswerk?*
- *Wat vind jij van arm en rijk?*
- *Wat vind jij van dieren in de zoo?*
- *Wat vind jij van mensen van andere landen die in ons land komen wonen?*
- *Wat vind jij ervan dat je maar vanaf 13 jaar op Facebook mag?*

OPLOSSING: Ongeacht de meningen die de kinderen naar voor brengen, krijgt elk team een papiertje met een recht uit de doos.

KINDERRECHT:

*Je hebt **recht op een eigen mening**, want jouw mening is belangrijk. Zeker als het over onderwerpen gaat die met jou te maken hebben (bv.: waar ga je wonen als je ouders scheiden). Er moet dan ook naar jouw mening worden geluisterd. De volwassenen nemen uiteindelijk de beslissingen, want kinderen zijn minderjarig.*

Je hebt ook het recht om je mening te verkondigen (als je dat beleefd doet en niemand kwetst of beledigt). Om je een mening te kunnen vormen moet je toegang hebben tot informatie die door jou te begrijpen is.

11 IN EEN VER LAND...

NODIG: Niks

TIJD OM DE OPDRACHT AF TE RONDEN: 7 minuten.

OPDRACHT: Iedereen wil zich graag veilig en beschermd voelen. Daar gaan we een kort spel over spelen. Alle leden van alle teams doen mee. Het spel gaat als volgt:

Je hebt het recht om beschermd te worden tegen geweld, misbruik en uitbuiting.

- *Iedereen gaat rechtstaan en de leerkracht leest een verhaaltje voor.*
- *Je moet goed luisteren, want bij sommige woorden moet je iets doen. Als je het woord 'VEILIG' hoort, moet je gaan **zitten**. Als je het woord 'BESCHERMD' hoort, steek je beide **armen** in de lucht. Hoor je 'HUIS' dan moet je **hurken**. Wie dit niet doet of fout doet, valt af en gaat aan de kant staan.*
- *Je mag alleen bewegen als je het woord exact hoort, dus bijvoorbeeld niet bij 'thuis', 'beveiliging', 'bescherming'...*
- *Dit is het verhaaltje:
In een stad van een Afrikaans land lopen vijf kinderen op straat, ze zijn ver weg van hun **HUIS**. De kinderen zijn op zoek naar eten, want ze hebben honger. Nu lopen ze door een straat die helemaal niet **VEILIG** is. Er zijn hier veel dieven en rovers, en ook mensen die kinderen kidnappen om hen te laten werken in een fabriekje waar schoenen worden gemaakt. De kinderen zwerven alleen over straat, maar omdat ze met vijf zijn, voelen zij zich toch een beetje **BESCHERMD**. Hun magen knorren, ze hebben honger en dorst, waren ze maar thuis, dan hadden ze misschien iets te eten. Maar hun moeder en vader willen niet dat ze thuis blijven, er is geen eten in **HUIS**. Bovendien verdienen hun ouders te weinig geld om voor alle kinderen van het gezin eten te kopen. Dus lopen de kinderen maar door de onveilige stad. Op de hoek van de straat staat een groot **HUIS**, het ziet er leeg uit. De kinderen sluipen voorzichtig dichterbij. Wat als dit een rovershol is? Wat als het hier niet **VEILIG** is? Ze weten dat het riskant is, maar ze willen toch kijken of er eten te vinden is. Voorzichtig duwen zij de deur open en stappen naar binnen. De planken van de vloer kraken. Om zich te beschermen, houden zij de muur vast, dat is veiliger. Als ze in de keuken komen, zit er een man die hen sluw aankijkt. De kinderen schrikken, wat als die man hen wil opsluiten in dit grote **HUIS**? Maar hun angst is nergens voor nodig. De man tovert een glimlach op zijn gezicht en spreekt hen vriendelijk toe: 'Hallo, ik ben Yalik, dit is mijn **HUIS**. Ik heb er een opvangtehuis van gemaakt. Ik wil alle straatkinderen van de stad een dak boven hun hoofd geven zodat ze **VEILIG** en **BESCHERMD** zijn. Hebben jullie honger? Kom gerust aan tafel zitten, dan geef ik jullie te eten. Wees welkom, mijn **HUIS**, is jullie **HUIS**. De kinderen zijn blij, ze krijgen te eten en voelen zich eindelijk **VEILIG**.*

OPLOSSING: Bij de woorden in **HOOFDLETTERS** in de tekst, moeten de kinderen dus gaan zitten (veilig), hurken (huis) of hun armen in de lucht steken (beschermd). De kinderen die afvallen, gaan aan de kant staan. Alle teams die aan het einde van het verhaal nog twee teamleden overhouden mogen een recht uit de doos nemen (met correctie voor teams die in totaal met minder zijn dan de andere teams).

KINDERRECHT:

*Je hebt **het recht om beschermd te worden tegen geweld, misbruik en uitbuiting**. Concreet wil dat zeggen dat niemand jou mag slaan, uitschelden of in de steek laten, niemand mag je kinderarbeid laten doen, je aanzetten om drugs te gebruiken, je seksueel misbruiken, je kopen of verkopen. Je ouders, de regering, een vertrouwenspersoon, de politie... moeten jou tegen al die dingen beschermen. Als er toch nare dingen gebeuren, moet je er met iemand kunnen over praten en moet je bescherming kunnen krijgen (verwijs naar Awel, de kindertelefoon en de ombudsman: de kinderrechtcommissaris).*

12 RECEPT

NODIG: Blad papier + balpen per team.

TIJD OM DE OPDRACHT AF TE RONDEN: 3 minuten

OPDRACHT: Goed en gezond eten vinden we allemaal belangrijk, daarom mogen jullie nu in team een recept samenstellen. Dat doe je als volgt:

- *Teamlid 1 schrijft bovenaan het blad het begin van het recept op, zonder aan de anderen te laten zien wat er staat. Teamlid 1 plooit het strookje om naar achteren en geeft het blad door.*
- *Teamlid 2 schrijft zijn (of haar) deel van het recept op, laat het aan niemand zien, plooit om en geeft door.*
- *Zo schrijven alle teamleden hun verzonden deel van het recept op.*
- *Het papier gaat twee keer rond.*
- *Na drie minuten legt iedereen de balpen neer.*

Elk team leest nu z'n recept voor. Dat is natuurlijk lachen om de gekke recepten.

OPLOSSING: Meedoen is belangrijker dan winnen, elk team mag een recht uit de doos nemen.

KINDERRECHT:

*Je hebt **recht op gezonde voeding en een goede gezondheid**. Je hebt ook het recht om geholpen te worden als je ziek bent of iets naars hebt meegemaakt. Je ouders of verzorgers moeten zorgen dat je hulp krijgt, de overheid moet zorgen dat er voldoende goede dokters en ziekenhuizen zijn. In sommige landen zijn miljoenen kinderen ziek, ze gaan zelfs dood, omdat er geen of onvoldoende gezondheidszorg is.*

FINAAL

RUIL- EN KLEEFMOMENT!

(Gebruik ook de briefjes die nog in de doos liggen!)

AFSLUITEN MET:

- *Voorlezen getuigenissen.*
- *Ter afsluiting formuleert elke groep wat hun figuur zou zeggen als hij of zij merkt dat er gewerkt werd aan zijn/haar rechten (zie p.7, punt 18).*
- *Vragen aan de klas welke rechten aan bod komen bij de figuur, en welke rechten uit de getuigenis niet in het rooster staan (gebruik hiervoor de bijlage 'Welke kinderrechten bij welke getuigenis?')*
- *Verwijzen naar de kinderrechten op de website: www.unicef.be/kids > info > kinderrechten.*
- *Verder werken met extra opdrachten op www.unicef.be/klaspel.*

WELK RECHT BIJ WELKE GETUIGENIS?

Hieronder vind je bij elke getuigenis de verschillende kinderrechten die erop van toepassing zijn.

Thibaut
16 jaar
Luik, België

Hey, ik ben Thibaut. En ja, ik zit in een rolstoel. Mijn benen zijn verlamd door een ongeval. Ook in mijn hoofd is er iets mis (**Artikel 2**). In het begin zeiden de dokters niet dat mijn handicaps zouden blijven (**Artikel 13**). Mijn ouders en ikzelf wisten niet wat we moesten doen. (**Artikel 24**)

Ik vind het stom dat mensen mij 'gehandicapt' noemen, ik ben een jongen met een handicap, dat is anders. Ik wil dat mensen gewoon doen tegen mij (**Artikel 23**). Als ze raar kijken, dan vraag ik: 'Heb ik iets van je aan?' Dat zet ze op hun plaats.

Ik hou van voetbal, ik supporter voor Standard en de Rode Duivels. Ik speel ook rolstoelvoetbal (**Artikel 31**). Ik ga met de bus naar de trainingen. Toen ik eens te laat was, vroeg de trainer ongerust of ik niks had gebroken. Dat was dom (**Artikel 14**). Waarom zou ik iets breken als ik met de bus kom? Omdat ik in een rolstoel zit?

Ik zit op een speciale school voor kinderen met een handicap. Ik moet voor bakker leren. Ik wou dierendokter worden, maar je kan geen wetenschappen doen op mijn school (**Artikel 29**). Waarom niet? Het maakt mijn leven minder leuk. Ik ben er slim genoeg voor (**Artikel 23**).

Ik ben bang om te worden uitgesloten, later in de wereld van de volwassenen (**Artikel 6**). Als ik 18 word (**Artikel 23**), wil ik een bankkaart, een gsm en een sleutel van de voordeur, net als mijn zogezegd normale broer (**Artikel 18**). En ik wil naar het jeugdhuis in de stad (**Artikel 15**). Dan krijg ik ook vrienden buiten de school. Ik speelde vroeger djembé met een groep kinderen. Nu mag dat niet meer van mijn ma en pa. Ik pas daar niet, zeggen ze (**Artikel 15**). Als je mij tegenkomt op straat of op school, doe dan maar gewoon tegen mij. Ik heb mijn handicap aanvaard, nu jij nog.

Kinderrechten bij deze getuigenis (artikels uit het Kinderrechtenverdrag):

Artikel 2

Kinderrechten gelden voor alle kinderen. Niemand mag uitgesloten worden. Of ze nu blank zijn of zwart, arm of rijk, dik of dun, de kinderrechten zijn er voor alle kinderen.

Artikel 6

Kinderen hebben het recht om zo goed mogelijk te leven en op te groeien.

Artikel 13

Ieder kind heeft recht op informatie. Het kind mag dus alles weten wat nodig is om een mening over iets te hebben. Elk kind mag zelf kiezen op welke manier het zijn mening met anderen wil delen: praten, schrijven of een tekening maken.

Artikel 14

Alle kinderen hebben het recht op een eigen mening over de mensen en de wereld om zich heen. Ze mogen in iets geloven en aanvoelen wat goed en kwaad is. Elk kind heeft recht op een godsdienst. De ouders mogen hierbij helpen, maar niets opdringen.

Artikel 15

Ieder kind heeft het recht om met anderen samen te komen of een clubje op te richten.

Artikel 18

Ouders moeten hun kind helpen opgroeien. Dat is zowel de taak van de vader als van de moeder. Als ouders dit niet alleen kunnen, krijgen ze hulp of zal iemand anders het in hun plaats doen. Op de uren dat ouders werken, moeten kinderen naar een kinderopvang kunnen.

Artikel 23

Elk kind met een handicap heeft recht op extra verzorging en dezelfde kansen als elk ander kind. Als het kind volwassen is, moet het zoveel mogelijk kunnen doen wat een niet-gehandicapt kind kan. De ouders van een kind met een handicap moeten speciale hulp krijgen om het kind te verzorgen.

Artikel 24

Ieder kind heeft het recht op de best mogelijke gezondheid. Alles wat slecht is voor zijn gezondheid moet verboden worden. Ouders moeten de nodige bescherming bieden tegen ziektes en ongevallen. Als een kind ziek is, moet het naar de dokter kunnen. Zwangere vrouwen en pasgeboren baby's hebben recht op speciale zorg om te voorkomen dat ze sterven. Alle kinderen hebben recht op drinkbaar water en eten. Kinderen mogen geen gevaar lopen door milieuvervuiling. Volwassenen en kinderen hebben het recht om te weten hoe ze hun gezondheid kunnen verbeteren.

Artikel 29

Kinderen moeten op school van alles kunnen leren. Over de rechten van de mens bijvoorbeeld of over respect voor mensen die een andere taal spreken of uit een ander land komen. Maar ook over respect voor de natuur. Naar school gaan is belangrijk omdat het kinderen voorbereidt op het leven als volwassene.

Artikel 31

Ieder kind heeft recht op rust en vrije tijd (spelen, sporten, met kunst bezig zijn).

Ichhabati Jhadia
11 jaar
Odisha, India

Dag, ik ben Ichhabati, ik woon in India. Dat is een groot land in Zuid-Azië, het ligt onder China. In mijn land vind je nog tijgers en Indische olifanten. Er wonen meer dan 1 miljard mensen in mijn land. Dat is een 1 met negen nullen erachter. Dat heb ik op school geleerd. Ik ga naar school samen met mijn vriendin in een dorpje in de staat Odisha ([Artikel 28](#)).

In mijn land zijn er verschillende bevolkingsgroepen. Ik ben bij de Paroja, wij zijn met niet zoveel. Wij zijn een minderheidsgroep ([Artikel 1](#)). Wij mogen dan ook minder dan andere mensen. Onze taal heet Desia, dat spreek ik thuis ([Artikel 30](#)). Maar de juf op school spreekt Orya. Mijn vriendin heeft mij die taal leren spreken. Gelukkig maar, want anders kon ik geen les volgen ([Artikel 28](#)). Onze school krijgt materiaal van UNICEF.

Veel kinderen mogen niet naar school. Sommigen omdat ze de taal niet spreken, anderen omdat ze te arm zijn. Ze moeten thuis helpen in het huishouden of op het veld werken ([Artikel 32](#))([Artikel 3](#)). Mijn oudere broer en zus moeten ook thuis werken. Zij gaan niet naar school ([Artikel 28](#)).

Als jullie opstaan en ontbijten, dan help ik mijn mama met het huis poetsen en de koeien melken ([Artikel 31](#))([Artikel 32](#)). Daarna mag ik naar school. Wat ik nog liever doe dan naar school gaan of thuis werken is dansen met mijn vriendin ([Artikel 15](#)) op muziek uit Bollywoodfilms. Dat zijn erg mooie films die hier in India worden gemaakt ([Artikel 31](#)).

Kinderrechten bij deze getuigenis (artikels uit het Kinderrechtenverdrag):

Artikel 1

Kinderrechten tellen voor iedereen die jonger is dan 18 jaar. Zowel kleuters van 3 jaar als jongeren van 17 worden beschermd door het Kinderrechtenverdrag.

Artikel 3

Wanneer volwassenen iets beslissen, moeten ze altijd goed nadenken of wat ze doen wel goed is voor kinderen.

Artikel 15

Ieder kind heeft het recht om met anderen samen te komen of een clubje op te richten.

Artikel 28

Elk kind heeft het recht, en de plicht, om tot een bepaalde leeftijd naar school te gaan. Sowiesso hebben kinderen er voordeel bij dat ze zo lang mogelijk naar school kunnen gaan en dat ze zich er goed voelen. Voor kinderen die jonger zijn dan twaalf jaar, moet onderwijs gratis zijn.

Artikel 30

Kinderen van minderheden of kinderen in een nieuw land hebben het recht op hun eigen cultuur en godsdienst te beleven of hun eigen taal te gebruiken.

Artikel 31

Ieder kind heeft recht op rust en vrije tijd (spelen, sporten, met kunst bezig zijn).

Artikel 32

Kinderen hebben het recht om beschermd te worden tegen zwaar, gevaarlijk of ongezond werk. Het mag hen niet beletten om naar school te gaan. Indien kinderen werken, moet dat in een veilige omgeving en voor een degelijk loon.

Dani
14 jaar
Gitega, Burundi

Ik ben 14 jaar en ik ben soldaat geweest. In mijn land is er al een hele tijd oorlog. Duizenden mensen zijn gedood, gewond en gevlucht **(Artikel 22)**.

Ik woonde met mijn ouders, twee zussen en drie broers in een dorpje in de heuvels. Wij moesten steeds vluchten voor aanvallen van soldaten **(Artikel 8)**. Daarom ben ik zelf bij een gewapende groep gegaan toen ik 12 jaar was **(Artikel 38)**. Daar zou ik onderdak en eten krijgen en beschermd zijn **(Artikel 5)**. Ik heb dat gedaan omdat ik mij niet meer veilig voelde in mijn dorp **(Artikel 8)**.

Bij de groep kreeg ik een soldatenopleiding en een wapen **(Artikel 38)**. De kindsoldaten werden behandeld zoals de andere soldaten **(Artikel 19)**. Er werden geen uitzonderingen gemaakt. We kregen niks extra.

Ik moest een paar keer gaan vechten. We liepen door de regen. Er werd geschoten. Sommigen van onze groep waren direct dood, anderen lagen te schreeuwen van de pijn. We waren bang maar moesten verder stappen over de lijken en blijven schieten **(Artikel 3)(Artikel 36)**. Wie bleef staan, kreeg stokslagen **(Artikel 19)**. Ik heb er veel spijt van. Was ik geen soldaat geweest, dan was ik naar school geweest en had ik dingen geleerd **(Artikel 28)**. Na 2 jaar hebben ze mij uit het leger gehaald en terug naar huis gebracht **(Artikel 39)**. Nu leer ik een vak **(Artikel 29)**. 's Nachts schrik ik vaak wakker. Aan de kinderen in België wil ik zeggen: 'Als er ooit oorlog komt in je land, ga dan niet meevechten!' **(Artikel 14)**.

Kinderrechten bij deze getuigenis (artikels uit het Kinderrechtenverdrag):

Artikel 3

Wanneer volwassenen iets beslissen, moeten ze altijd goed nadenken of wat ze doen wel goed is voor kinderen.

Artikel 5

De verzorging en de bescherming van kinderen gebeurt in de eerste plaats door hun ouders en hun familie.

Artikel 8

Ieder kind moet zijn naam, woonplaats en familie kunnen behouden.

Artikel 14

Alle kinderen hebben het recht op een eigen mening over de mensen en de wereld om zich heen. Ze mogen in iets geloven en aanvoelen wat goed en kwaad is. Elk kind heeft recht op een godsdienst. De ouders mogen hierbij helpen, maar niets opdringen.

Artikel 19

Niemand mag kinderen slecht behandelen. Er moet voor gezorgd worden dat ze niet gepest of geslagen worden, ook niet door de ouders. Ze moeten altijd verzorgd worden als dat nodig is.

Artikel 22

Soms vluchten kinderen weg uit hun land omdat er bijvoorbeeld geen eten of oorlog is. Die kinderen hebben recht op hulp om te overleven en later hun familie terug te vinden.

Artikel 28

Elk kind heeft het recht, en de plicht, om tot een bepaalde leeftijd naar school te gaan. Sowieso hebben kinderen er voordeel bij dat ze zo lang mogelijk naar school kunnen gaan en dat ze zich er goed voelen. Voor kinderen die jonger zijn dan twaalf jaar, moet onderwijs gratis zijn.

Artikel 29

Kinderen moeten op school van alles kunnen leren. Over de rechten van de mens bijvoorbeeld of over respect voor mensen die een andere taal spreken of uit een ander land komen. Maar ook over respect voor de natuur. Naar school gaan is belangrijk omdat het kinderen voorbereidt op het leven als volwassene.

Artikel 36

Volwassenen mogen kinderen niet verplichten om iets te doen dat schadelijk is.

Artikel 38

Geen enkel kind, jonger dan 15 jaar, mag soldaat worden en vechten in een oorlog. Kinderen die in oorlogsgebied wonen, hebben recht op extra bescherming en verzorging.

Artikel 39

Alle kinderen die slecht behandeld geweest zijn of iets vreselijks hebben meegemaakt, hebben recht op speciale hulp.

Yassin
17 jaar
Poelkapelle, België

Dag, ik ben Yassin, ik kom uit Syrië. Ik ben helemaal alleen gevlucht omdat er oorlog is in mijn land (Artikel 5)(Artikel 8). Ik wil graag in België wonen omdat het hier veilig is (Artikel 6). Ik ben asielzoeker. Ik weet niet of ik ooit nog terug naar mijn land kan. Misschien zie ik mijn ouders nooit meer terug (Artikel 9). Ik woon nu in Poelkapelle, vlakbij Roeselare, in een opvangcentrum (Artikel 20)(Artikel 22) en ga er ook naar school. Eerst was het moeilijk om een school te vinden die mij wou aanvaarden (Artikel 28). Asielkinderen zijn niet in elke school even welkom.

Ik ben halsoverkop gevlucht. Ik heb mijn diploma van de school in Syrië niet mee. Daarom werd ik hier getest. Maar de test was in het Nederlands en ik kan alleen een beetje Frans. De resultaten waren niet erg goed. De helft van de vragen begreep ik niet. Daarom mag ik nu niet studeren wat ik wil (Artikel 13). In de klas is het dikwijls moeilijk (Artikel 28). De leerkrachten spreken geen Frans. Ze doen dikwijls de moeite niet om te vertalen als ik iets niet begrijp. Waarom hebben ze mij eigenlijk niet naar een Frans-talige school gestuurd (Artikel 30)?

Ik kan mij moeilijk concentreren omdat ik altijd zorgen heb: gaan ze mij terugsturen, wat is mijn toekomst, wat gaat er met mij gebeuren? Ik voel mij alleen, waardeloos en nutteloos. Het is vaak onmogelijk om mee te gaan op klasuitstapjes (Artikel 31). Niet alleen voor het geld, maar ook omdat het niet altijd mag door de asielprocedure.

Veel kinderen op school vinden asielzoekers niet tof. Ze pesten ons en ze helpen ons niet (Artikel 19). In de eetzaal is er de tafel voor de Belgen en de tafel voor de vluchtelingen. Heel wat problemen zouden voorkomen kunnen worden als wij elkaars cultuur beter zouden leren kennen (Artikel 12)(Artikel 29).

Kinderrechten bij deze getuigenis (artikels uit het Kinderrechtenverdrag):

Artikel 5

De verzorging en de bescherming van kinderen gebeurt in de eerste plaats door hun ouders en hun familie.

Artikel 6

Kinderen hebben het recht om zo goed mogelijk te leven en op te groeien.

Artikel 8

Ieder kind moet zijn naam, woonplaats en familie kunnen behouden.

Artikel 9

Elk kind heeft het recht om met zijn ouders samen te leven. Indien dit niet mogelijk is, bijvoorbeeld wanneer de ouders gescheiden zijn of wanneer de ouders het kind mishandelen, behoudt het kind het recht te weten waar zijn ouders zijn en mag hij ze blijven zien.

Artikel 12

Elk kind heeft recht op een eigen mening. Met die mening moet rekening gehouden worden. Bij een belangrijke beslissing die over het kind gaat, moet eerst zijn mening gevraagd worden.

Artikel 13

Ieder kind heeft recht op informatie. Het kind mag dus alles weten wat nodig is om een mening over iets te hebben. Elk kind mag zelf kiezen op welke manier het zijn mening met anderen wil delen: praten, schrijven of een tekening maken.

Artikel 19

Niemand mag kinderen slecht behandelen. Er moet voor gezorgd worden dat ze niet gepest of geslagen worden, ook niet door de ouders. Ze moeten altijd verzorgd worden als dat nodig is.

Artikel 20

Een kind dat niet bij zijn eigen ouders kan blijven, moet een plaats krijgen in een ander gezin of in een speciaal tehuis bij andere kinderen.

Artikel 22

Soms vluchten kinderen weg uit hun land omdat er bijvoorbeeld geen eten of oorlog is. Die kinderen hebben recht op hulp om te overleven en later hun familie terug te vinden.

Artikel 28

Elk kind heeft het recht, en de plicht, om tot een bepaalde leeftijd naar school te gaan. Sowieso hebben kinderen er voordeel bij dat ze zo lang mogelijk naar school kunnen gaan en dat ze zich er goed voelen. Voor kinderen die jonger zijn dan twaalf jaar, moet onderwijs gratis zijn.

Artikel 30

Kinderen van minderheden of kinderen in een nieuw land hebben het recht op hun eigen cultuur en godsdienst te beleven of hun eigen taal te gebruiken.

Artikel 31

Ieder kind heeft recht op rust en vrije tijd (spelen, sporten, met kunst bezig zijn).

Artikel 29

Kinderen moeten op school van alles kunnen leren. Over de rechten van de mens bijvoorbeeld of over respect voor mensen die een andere taal spreken of uit een ander land komen. Maar ook over respect voor de natuur. Naar school gaan is belangrijk omdat het kinderen voorbereidt op het leven als volwassene.

Sasha
10 jaar
Chisinau, Moldavië

Dag, ik ben Sasha en ik woon in Moldavië. Dat is een land heel dicht bij België. Het is een mooi land met veel bergen en bossen.

Helaas is er niet veel werk in ons land. Veel mensen zijn hier straatarm. Sommigen zijn zo arm dat ze niet voor hun kinderen kunnen zorgen. Die kinderen zitten dan in een instelling of hangen gewoon rond op straat (**Artikel 1**).

Wij zijn ook heel arm (**Artikel 26**). Mijn mama is erg ziek en kan niet gaan werken. Zij heeft geen geld om de dokter en medicijnen te betalen (**Artikel 24**). Mijn papa werkt ver van onze stad bij een boer. Elke drie maanden komt hij een weekend naar huis. Hij brengt niet veel geld mee.

Ik heb een kleine broer en zus. Die wonen bij mijn mama. Ik woon al drie jaar bij mijn oma. We hebben één kamer in een huis waar nog vijf gezinnen wonen (**Artikel 27**). Samen met oma maak ik houtskool. We verkopen die op straat (**Artikel 32**). Zo kunnen we wat eten kopen. En de huur voor de kamer betalen.

Ik heb ook twee oudere broers. Zij wonen in een tehuis. Zij mogen naar school. Ik niet (**Artikel 28**). Mijn oma leert mij thuis een beetje rekenen, schrijven en lezen (**Artikel 29**). Ik probeer te leren, maar ben dikwijls al erg moe van een dag werken.

Nu heeft UNICEF gezorgd dat er geld komt om alle kinderen van de stad naar de lagere school te laten gaan. Dat zal volgend jaar gebeuren. Ik kijk er erg naar uit. Dan krijg ik vriendjes om mee te praten, te spelen en plezier te maken.

Ik ga heel erg mijn best doen op school, dan krijg ik het later misschien beter dan mijn mama en papa.

Kinderrechten bij deze getuigenis (artikels uit het Kinderrechtenverdrag):

Artikel 1

Kinderrechten tellen voor iedereen die jonger is dan 18 jaar. Zowel kleuters van 3 jaar als jongeren van 17 worden beschermd door het Kinderrechtenverdrag.

Artikel 24

Ieder kind heeft het recht op de best mogelijke gezondheid. Alles wat slecht is voor zijn gezondheid moet verboden worden. Ouders moeten de nodige bescherming bieden tegen ziektes en ongevallen. Als een kind ziek is, moet het naar de dokter kunnen. Zwangere vrouwen en pasgeboren baby's hebben recht op speciale zorg om te voorkomen dat ze sterven. Alle kinderen hebben recht op drinkbaar water en eten. Kinderen mogen geen gevaar lopen door milieuvervuiling. Volwassenen en kinderen hebben het recht om te weten hoe ze hun gezondheid kunnen verbeteren.

Artikel 26

Ieder kind heeft recht op voorzieningen van sociale zekerheid die er in zijn land zijn. Dit zorgt ervoor dat er zo weinig mogelijk kinderen in armoede leven.

Artikel 27

Ieder kind moet voldoende kansen krijgen om goed op te groeien. Als ouders het moeilijk hebben om aan gezonde voeding, genoeg kleding of een goed huis te raken, hebben ze recht op hulp.

Artikel 28

Elk kind heeft het recht, en de plicht, om tot een bepaalde leeftijd naar school te gaan. Sowieso hebben kinderen er voordeel bij dat ze zo lang mogelijk naar school kunnen gaan en dat ze zich er goed voelen. Voor kinderen die jonger zijn dan twaalf jaar, moet onderwijs gratis zijn.

Artikel 29

Kinderen moeten op school van alles kunnen leren. Over de rechten van de mens bijvoorbeeld of over respect voor mensen die een andere taal spreken of uit een ander land komen. Maar ook over respect voor de natuur. Naar school gaan is belangrijk omdat het kinderen voorbereidt op het leven als volwassene.

Artikel 32

Kinderen hebben het recht om beschermd te worden tegen zwaar, gevaarlijk of ongezond werk. Het mag hen niet beletten om naar school te gaan. Indien kinderen werken, moet dat in een veilige omgeving en voor een degelijk loon.

NOTITIES

Lined writing area on page 34.

Lined writing area on page 35.

